
Sdružení profesionálních pracovníků památkové péče

639 00 Brno, Vídeňská 270/60

V Brně dne 29.4.2009

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1 – Malá Strana

Věc: NKP Karlův most, podnět k přijetí opatření

Jako profesní občanské sdružení působící v oboru památkové péče sledujeme probíhající práce na Karlově mostu. Seznamujeme se s kvalitou jejich přípravy i s činností orgánů státní památkové péče, které se obnovou této národní kulturní památky zabývají nebo ze zákona mají zabývat. Od zveřejnění výsledků kontroly provedené ministerstvem kultury očekáváme - stejně jako celá široká zainteresovaná veřejnost - kroky vedoucí k nápravě. Mírně pozitivní zprávy jsme však dosud obdrželi jen od nedávno jmenované generální ředitelky Národního památkového ústavu: O nabídce zpracování podrobného stavebně historického průzkumu a o zřízení komisí, které se v rámci činnosti odborné organizace státní památkové péče budou obnovou Karlova mostu zabývat. To jsou zprávy o vypracování zásadního podkladu pro další přípravu obnovy a o naději na zvýšení odborné kvality činnosti odborné organizace státní památkové péče. Nejde tedy o zprávy o naplnění povinností orgánu státní památkové péče ve smyslu přijetí sankčních opatření při porušení zákona, zákazu činnosti znehodnocující kulturní památku a ve smyslu nařízení provedení prací vedoucích k nápravě zjištěných závad. Zkráceně vyjádřeno, ani od provedené kontroly - ač důvod tu byl již před kontrolou, žádný orgán státní památkové péče dosud nenaplnil výše uvedené povinnosti vyplývající ze samotného účelu zákona č. 20/87 Sb. o státní památkové péči kulturní památky chránit. A práce dále pokračují. V obdobné kvalitě a s obdobnými škodami na kulturně historických hodnotách, jaké byly zjištěny v průběhu kontroly. Nadále bez závazného stanoviska k pracím nebo aniž byly splněny stanovené požadavky státní památkové péče, které provedení těchto prací podmiňují.

A k čemu pak například bude stavebně historický průzkum, který měl sloužit především jako podklad pro dokumentaci návrhu obnovy zábradlí, když práce budou provedeny? Je-li teprve jmenována komise pro vypracování průzkumu, co se bude zkoumat, když práce v této části mostu budou provedeny? Ani tady přece nejde jen o pouhou formalitu.

Má-li mít kontrolní zjištění výsledek, který zainteresovaná veřejnost právem očekává, totiž zřetelnou nápravu vad, nestane se tak samo jen na základě kontroly, tedy bez přijetí odpovídajících opatření orgánem státní památkové péče. K nápravě fyzického stavu pak musí být právní důvod. Vždy by tu muselo jít buď o závazné stanovisko, když by byla dobrá vůle na straně vlastníka, nebo o rozhodnutí o opatřeních, která je povinen vlastník ve stanovené lhůtě vykonat v opačném případě. Naivní je očekávat, že vlastník Karlova mostu svůj přístup k obnově národní kulturní památky změní, stejně jako to, že v přenesené působnosti přijme sám vůči sobě opatření, která zde má ze zákona orgán státní památkové péče povinnost uložit. To mělo být Ministerstvu kultury známo. A jistě bylo, když již před delším časem tuto absurdní skutečnost velmi výstižně pojmenoval pro deník Právo první náměstek ministra. Je možné, že ministerstvo mělo za to, že Hlavní město Praha ve své dvojjediné funkci vlastníka

národní kulturní památky a orgánu státní památkové péče má podle návrhu v protokolu do konce března lhůtu k nápravě, tedy i k přijetí opatření jako orgán státní památkové péče v přenesené působnosti. Nyní je duben a k nápravě nedošlo. A bez opatření orgánu státní památkové péče ani nedojde. To je zřejmé z publikovaných a opakovaných výroků představitelů Hlavního města Prahy, včetně ředitele odboru, kterému je svěřen výkon státní památkové péče. Tyto výroky i s ohledem na naše zjištění hodnotíme jako odporující skutečnosti a vůči ministerstvu jako krajně nevhodné. Včetně jednoho z nejčerstvějších, že zjištěné nedostatky neuznávají (např. v „Místo pokuty za Karlův most poslala Praha památkářům elaborát“, http://zpravy.idnes.cz/misto-pokuty-za-karluv-most-poslala-praha-pamatkarum-elaborat-p72-/praha.asp?c=A090403_163240_domaci_lpo). Stav případu je tedy více než zralý, aby se mu věnovalo znovu Ministerstvo kultury. Tentokrát jako nadřízený orgán státní památkové péče. Jde tu jak o ochranu veřejného zájmu před nečinností Magistrátu HMP jako orgánu státní památkové péče, tak o přezkum jeho závazného stanoviska.

S ohledem k situaci, kterou lze charakterizovat nedůvěryhodností nečinného a nebezpečím z prodlení, když by ministerstvo pověřovalo jiný krajský úřad, který by se musel s případem teprve seznamovat, navrhujeme aby věci (předmětná opatření) a rozhodnutí Ministerstvo kultury převzalo namísto nečinného orgánu státní památkové péče usnesením podle § 80 odst. 4 písm. b) správního řádu.

Konkrétně navrhujeme přijetí následujících 9 opatření:

1. Přezkum závazného stanoviska Hlavního města Prahy - Magistrátu HMP - odboru kultury památkové péče a cestovního ruchu čj. S-MHMP 44683/2008/Pul z 30. 10. 2008, označujícího znehodnocování dochovaných kulturně historických hodnot Karlova mostu za přípustné z hlediska zájmů státní památkové péče. Zde schválená obnova odporuje povinností vlastníka z § 9 zákona o státní památkové péči a závazné stanovisko odporuje účelu cit. zákona.

Dodáváme, že vážná část prací byla provedena bez tohoto stanoviska, dokonce ještě před podáním. Předmětné rozhodnutí bylo dále vydáno v rozporu s předchozím pravomocným rozhodnutím, kterým bylo uloženo, že další příprava realizace je podmíněna zpracováním SHP. Jde tu tedy nejspíš rovněž o vážný nedostatek samotného podání, kde by v přezkumném řízení nezbývalo, než rozhodnutí zrušit a vrátit k novému projednání. S tím, že žádost, respektive dokumentace obnovy musí vycházet z uvedené podmínky. Není však vyloučeno, že ministerstvo zjistí jiný důvod k přezkumu, který by mohl spočívat i v jiných nedostatcích podání. Například i v tom, že podání vůbec není žádostí o závazné stanovisko podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, neboť je neučinil vlastník národní kulturní památky. Neznáme sice úplný spis ze správního řízení, ale je nám známo, že zhotovitel v rozporu s plnou mocí nemá ve zvyku jednat jménem vlastníka, ale jménem svým. V tomto řízení o přezkumu navrhujeme dále přijmout předběžné opatření, které by znemožnilo pokračovat v provádění prací, nebo rozhodnutí o přezkumu vydat neprodleně ve zkráceném řízení. V rozhodnutí pak vyloučit odkladný účinek podání rozkladu.

2. Zákaz činnosti poškozující národní kulturní památku jejímu vlastníku podle § 10 odst. 1 nebo § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči. Rozhodnutí vydat jako první úkon v řízení s vyloučením odkladného účinku podání rozkladu.

3. Zákaz činnosti poškozující národní kulturní památku zhotoviteli obnovy podle § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči. Rozhodnutí vydat jako první úkon v řízení s vyloučením odkladného účinku rozkladu.

4. Uložení pokuty podle § 35 odst. 2 písm. a) vlastníku.

5. Uložení pokuty podle § 35 odst. 2 písm. a) zhotoviteli obnovy.
6. Uložení pokuty podle § 35 odst. 2 písm. b) vlastníku.
7. Uložení pokuty podle § 35 odst. 2 písm. b) zhotoviteli obnovy.
8. Uložení pokuty podle § 35 odst. 2 písm. f) vlastníku.
9. Nařízení provedení prací podle § 10 odst. 1 zákona o státní památkové péči, které by vedly k nápravě stavu způsobeného neplněním povinností vlastníka.

Poznámky:

Pro přijetí opatření, které jsou předmětem tohoto podnětu, navrhujeme využít všech znalostí ministerstva o případu, tedy od kontroly po současnou činnost, včetně znalostí z úplných spisů, jako důkazu využít již vypracovaného znaleckého posudku, který byl podkladem kontroly, o poznání dalších vážných nedostatků v provedené práci, které vyšly najevo na semináři uspořádaném naším sdružením dne 27. ledna 2009 (viz příloha). K přijetí všech uvedených opatření má orgán státní památkové péče povinnost (stojí tam uloží, přijme, zakáže, ..., nikoli, že to může učinit, nehledě na to, že tato povinnost vyplývá obecně z účelu zákona, že stát má povinnost kulturní památky chránit.

Půjde tu již o pokuty podle novelizovaného ustanovení § 35 cit. zákona, tedy v každém jednotlivém případě uvedeném v bodech 4 až 8 do 4 000 000 Kč.

Návrhy opatření také vůči zhotoviteli vyplývají z povinností stanovených všem osobám, i když nejsou vlastníky kulturních památek, v § 9 odst. 3 cit. zákona. O povinnosti ukládat pokuty vlastníku i zhotoviteli prací svědčí rovněž metodický výklad Ministerstva kultury.

Práce jsou i nadále prováděny v rozporu s uloženou povinností zpracování SHP a realizační dokumentace. Přes návrh k nápravě z kontroly činnost dosud nebyla oznámena Archeologickému ústavu Akademie věd ČR.

Bez právního důvodu (bez závazného stanoviska nebo bez rozhodnutí podle § 10 cit. zákona) došlo k přesečení části zábradlí. Známé okolnosti kauzy vyvolávají podezření, že se odpovědní činitelé mohli (třeba i nečinností) dopustit trestné činnosti, například maření úkolu veřejného činitele či poškození cizí věci požívající obecné ochrany dle zvláštního předpisu. Zjistí-li takové okolnosti ministerstvo, má jako státní orgán povinnost je oznámit příslušnému státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.

Tento soubor návrhů opatření necht' je považován za podnět podle § 42 správního řádu, v jehož smyslu očekáváme ve zde stanovené lhůtě 30 dnů odpovídající reakci.

Za SPPPP

Ing.arch. Dana Novotná, Ph.D.
předsedkyně

Příloha: stanovy SPPPP

Zápis ze semináře pořádaného dne 27.1.2009